10e Jaar, No. 67. **'S HERTOGENBOSCH.** ***Donderdag 10 Junij 1847.***

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?

ABONNEMENTS-PRIJS.
'sHertogenbosch f 12.
Franco per post f 14.

(*Verschijnende driemalen in de week:* Dingsdag, Donderdag *en* Zaturdag.)

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel,
behalve 35 cents zegel.

[illegible] DAN GEEN MIDDELEN OM DEN WEGKWIJNENDEN BLOEI VAN ONS VADERLAND OP TE BEUREN?

[illegible] wij benarde tijden beleven, lijdt geene [illegible]spraak; dat de natie, en hier bedoelen [wij] voornamelijk den middelstand, de kern en het steunpunt eener natie, meer en meer achteruitgaat, leert ons de dagelijksche ondervinding [illegible] mits men niet wezenlijk of schijnlijk [illegible], zal men zulks niets ontkennen, en dat wij op den weg zijn tot eene aanstaande uitkomst, welke de Nederlanders in schatrijke en doodarme burgers verdeelen zal, mag gezegd worden, zonder juist voor eenen profeet door te gaan.

Verscheidene oorzaken worden aan dien toestand gegeven: een overdreven kostbaar bestuur; een onnoemelijk en nutteloos legio van ambtenaren; eene kwistige toekenning van onnoodige traktementen, pensioenen, enz.; eene in het oogloopende ongelijke verdeeling van belastingen, welke meestal en het zwaarst op den burger drukken; eene onthouding van kapitalen aan nijverheid en fabrijkwezen, om dezelve aan den fondsenhandel te wijden — deze en zoovele andere oorzaken worden dagelijks aangewezen als de kwijning van het vaderland te weeg brengende, eene kwijning, welke vroeg of laat den algemeenen ondergang moet ten gevolge hebben.

[illegible], terwijl men alzoo steeds klaagt en [illegible] die noodlottige oorzaken te velde trekt, [ziet] wij slechts zelden, dat men, bij de blijkbare onmogelijkheid, of onbekwaamheid, [of] onwil, van de zijde der Regering om [die] oorzaken weg te nemen, het volk [aan]spoort, om dan toch ten minste van [zijne] zijde naar middelen om te zien, teneinde [het] uit die oorzaken noodzakelijk voortspruitende [kwaad] te verhoeden of te verminderen. Zouden daartoe geene middelen bestaan? Ons dunkt [wel], en onder dezelve is er één, hetwelk [wij] willen aanwijzen, en dat, naar ons [inzien], goede en werkelijke vruchten zou kunnen voortbrengen: wij bedoelen: *de opwekking [van den] nationalen geest.*

[De dw]eeperij van alles wat vreemd is, en bepaaldelijk voorkeur voor het uitheemsche boven het inlandsche of het nationale, is, het moet wel [erkend] worden, eene der kwalen, welke in alle standen der maatschappij, aan den hartader van onze welvaart knagen. Alles wat men bezigt, wat men draagt, moet van den vreemde komen, of het deugt niet; en dit geldt niet alleen de grondstoffen maar zelfs de fabrijkaadje. Niet alleen moet men fransche, belgische, duitsche of engelsche lakens hebben, om zich te kleeden, maar bij velen moeten de kleederen zelve te Parijs, Londen of Brussel gemaakt worden. Engelsche en Zwitsersche katoenen moeten voor de vrouwen ontboden worden, terwijl in de mode-wereld niets bijna gedragen wordt, hetwelk niet door eene parijssche of brusselsche *couturière* vervaardigd is. Hetzelfde geldt voor hoeden, laarzen, schoenen, lijfkleederen, meubels, rijtuigen met toebehooren, en een onnoemelijk aantal andere voorwerpen, welker opsomming wij tot in het eindelooze zouden kunnen rekken. Wij vragen het onbeschroomd: ontsteelt men niet aan de nationale welvaart hetgeen men aldus aan de vreemde welvaart ten offer brengt? en ware het niet eene onberekenbare weldaad, aan het vaderland bewezen, indien men eenen zoo verderfelijken weg verliet?

En het middel daartoe komt ons allergemakkelijkst voort. De oprigting van een genootschap, welks leden zich verbinden, in alle hunne behoeften, voor zooverre daarin binnenslands kan voorzien worden, niets anders te nemen, dan hetgeen van nationalen oorsprong is, zou dit doel doen bereiken. Beschermende maatregelen, door de Regering genomen, baten hier niets; de halstarrigheid der verbruikers van uitheemsche goederen en de smokkelhandel weten die wel te verijdelen, terwijl de door vreemden te nemen represailles dier maatregelen den toestand der voortbrengende klassen nog verergeren zouden. Maar een genootschap, tot hetwelk alle leden vrijwillig toetreden en zich vrijwillig verbinden, levert geene bezwaren op en brengt de meest gewenschte vruchten voort; in de menschelijke zwakheid wordt te gemoet gekomen, wijl men zeggen kan: ik laat dit niet omdat ik het niet hebben *mag*, maar omdat ik het niet hebben *wil*.

Wij weten wel, dat menigvuldige bezwaren tegen dit voorstel zullen oprijzen. Vooreerst zal men welligt zeggen, dat men alles, wat men noodig heeft of voor zich wil hebben, niet op nederlandschen bodem vinden kan. Aan deze antwoorden wij, dat het van zelf spreekt, dat men hetgeen men niet te zijnent *kan* verkrijgen uit den *vreemde* trekken moet. Dit behoort zoo te zijn ter ondersteuning der internationale betrekkingen.

Anderen zeggen: „wij kunnen het bij den vreemde beter en mooijer krijgen." Wij willen hier niet doen zien, hoe dikwijls deze reden ongegrond wordt aangevoerd, doch dezelve eens onvoorwaardelijk aannemende, kan zij ons niet van ons voorstel doen afstappen.

Vooreerst ligt de oorzaak, waarom men ten onzent bij vreemde fabrijkaten en voortbrengselen achter is, veelal juist gelegen in de weinige aanmoediging welke men aantreft, in den geringen aftrek, welken men vindt; dit veroorzaakt moedeloosheid, dit verwekt de onmogelijkheid om te fabriceren of te produceren; terwijl zoodanig genootschap er veel aan zou toebrengen, om door den tijd onze nijverheid en fabrijkwezen tot eene gelijke hoogte, als dezelve bij de vreemden is, te brengen.

En dit argument aangenomen, vragen wij nogmaals, Welk eer is grooter, eenen rok aan te hebben, van de fijnste wol en het schoonst gefabriceerd, laken, doch hetwelk uit den vreemde getrokken is, dan eenen rok, die welligt aan het oog minder voldoet, doch van welken men zeggen kan: toen ik dezen rok kocht, bevorderde ik de welvaart van mijn land? Waarop mag men zich meer beroemen: op een echt, kostbaar Smirna's tapijt, hetwelk onzen vloer bedekt, dan wel op een minder schoon en prachtig tapijt, doch hetwelk met den naam van eenen inlandschen fabrijkant prijkt? En even zoo is het met duizenderlei andere voorwerpen gelegen.

Een ander roept ons toe: „maar alles is hier zoo verbazend duur! wij kunnen het veel goedkooper uit den vreemde trekken."

Alweder toegegeven. Wij willen bekennen dat de meerdere consumtie, welke vreemde voortbrengselen genieten, gevoegd bij andere oorzaken, welker opsomming hier minder te pas komt, de voortbrengselen van vreemden goedkooper maken, dan de inlandsche. Maar een genootschap, op eene breede schaal uitgebreid, zou alweder grootendeels hierin voorzien; wordende meerdere consumtie noodwendig eene vermindering van prijzen tengevolge zou hebben; terwijl een vooruitzigt op nationale bescherming den fabrikant of nijvere reeds zou aanmoedigen, om van zijne zijde alles in het werk te stellen, aan die bescherming te beantwoorden, [hetgeen] door de meerdere consumtie van inlandsch fabrijkaat, zal ook eene grootere [illegible]

ontstaan, welke de prijzen wel eenigermate zal doen dalen.

Doch omtrent die voorgewende duurte hebben wij eene nog gewigtigere aanmerking in het midden te brengen, en waarop willen wij niet eens er over spreken, dat die meerdere duurte niet verdient in acht genomen te worden, wanneer het de bevordering van 's lands welvaart geldt.

Eene uitbreiding van nationale nijverheid en fabrijkwezen zou (dit zal toch niemand ontkennen en daarom behoeven wij onze stelling niet met argumenten te omkleeden) eenen gevoeligen slag aan het *pauperismus* toebrengen. Wij ontveinzen ons geenszins niet, dat de menigvuldige offers, welke door meervermogenden, ten behoeve van de armen gebragt worden, niet louter uit *liefdadigheid* ontstaan, maar dat *dwang* en *eigenbelang* daarvan een groot deel vorderen. Door nu de inlandsche nijverheid en fabrijkwezen te bevorderen, zal men aan duizenden van armen werk en brood verschaffen; gebrek en armoede zullen verminderen, en een gedeelte van hetgeen men aan liefdegiften, hetzij wezenlijke of zoogenaamde, besteedt, zal daardoor worden bespaard, zoodat men daarin al vast eenige schadevergoeding vinden zal voor den meerderen prijs, welken men voor inlandsche produkten zal moeten besteden. Het doet ons leed tot deze bijzonderheden te moeten afdalen; maar de heerschende geest van onzen tijd is nu eenmaal *egoismus*, en men moet de tijden wel nemen zoo als zij zijn.

Maar zoodanig genootschap, wil het goede vruchten voortbrengen, moet van de hooge kringen afdalen. Bij de vermogenden moet het voorbeeld en de impulsie gegeven worden. Zoovelen zijn er onder hen, die naar roem en eenen grooten naam begeerig zijn en vele middelen aanwenden om die te verwerven. Hem, door wiens invloed en voorbeeld dusdanig genootschap opgerigt en uitgebreid zou worden, wacht een onvergankelijke roem; met gouden letters zal zijn naam aan de dankbaarheid van het nageslacht achtergelaten worden. Mogten toch eenigen der aanzienlijken in ons land zich tot zoo een genootschap vormen, doch ook dadelijk tot de uitvoering overgaan, niettegenstaande de tegenkanting welke zij zouden kunnen ontmoeten en den weinigen bijval, welke welligt hun plan bij velen zou ondervinden. Eenmaal zullen gewis hunne pogingen zegevieren, althans indien zij dadelijk handen aan het werk slaan. Want het plan vormen en tot de uitvoering wachten, tot dat een genoegzaam getal deelnemers zich opgedaan heeft, is het regte middel om het nooit tot uitvoering gebragt te zien.

Het spreekt van zelf dat het bestek van een couranten-artikel ons slechts gedoogd heeft, eene ruwe schets van het behandelde onderwerp te geven; wij vermeenen echter genoeg te zeggen, om de aandacht van vermogende, invloedhebbende en vaderlandslievende mannen gaande te maken en op zoo eene gewigtige zaak te vestigen. Hun overleg, kunde en beleid zal gemakkelijk van deze schets een uitgewerkt plan kunnen maken. Het is, naar ons inzien, allezins rijpe overweging waardig, wijl het in verband staat met het volkswelzijn en de redding van het vaderland uit eene toestand welke op niets anders dan op dood en ondergang uit kan loopen.

ITALIE.

Mgr. Mezara, wiens overlijden wij reeds gemeld hebben, was geboren te Frascati, den 12 october 1775 en behoorde tot de orde der Minderbroeders. Door Leo XII *in petto* gehouden, werd zijne benoeming tot het kardinaalschap afgekondigd in het consistorie van 15 maart 1826 en hij ontving den titel van *santi-quatro*. Hij was van een ieder bemind en de lieveling des volks, hetwelk zag, hoezeer hij alle eerbewijzen verachtte en stiptelijk de levenswijze, hem door de regels zijner gestrenge orde voorgeschreven, volgde. Hij was een meer dan gewoon prediker, zijn omgang was openhartig en losjaal. Hij was te gelijk een uitmuntend priester en wijsgeer, en eene der oorzaken, welke hem nog meer noopte de loopbaan der eer te vlugten, was zijn bewustzijn van zijne ongeschiktheid om dezelve te bewandelen, uithoofde der gestrengheid zijner beginselen, welke dikwijls in strijd met den tegenwoordigen gang der zaken en soms overdreven waren. Pius IX raadpleegde hem gaarne, want zijne raadgevingen waren die van een even eerlijk als eerbiedwaardig man. Zijn verlies wordt algemeen betreurd.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 2 junij. De heer Minutoli, directeur der policie te Posen, die in het afgeloopen jaar zooveel bijgedragen heeft om de poolsche zamenzwering te verijdelen, is geroepen tot het vervullen der directie van de policie te Berlijn, ter vervanging van den heer Puthammer. Als zijnen opvolger wordt genoemd de heer Dunker, die in de laatste tijden met een aantal gewigtige en geheime zendingen is belast geweest.

— De heer v. Rochow, minister van Pruissen te St. Petersburg, is te Berlijn aangekomen. Men zegt, dat hij de ongunstigste tijdingen overbrengt nopens de slechten staat van de gezondheid des keizers.

— Het gerucht van de aanstaande aftreding van den heer v. Canitz, minister van buitenlandsche zaken, schijnt zich niet te bevestigen. Ondanks zijn verlangen om af te treden, kan de minister daaraan niet denken in eenen tijd, waarin zijn daarzijn nog zoo noodzakelijk is.

— De acte van beschuldiging in het proces der zamenzwering van Posen is ter perse gelegd. Het getal der beschuldigden bedraagt 210. Dit stuk zal in de poolsche taal vertolkt worden en elk der beschuldigden zal een exemplaar van ontvangen. Men zegt, dat het ook in het fransch zal vertaald worden. De dingtalen zullen in het openbaar geschieden.

ENGELAND.

Het vraagstuk der engelsche interventie in de zaken van Portugal, heeft de aandacht der engelsche drukpers in hooge mate gaande gemaakt. De *Morning Chronicle* verklaart in een artikel, waarin zij andere dagbladen eenen half officieele strekking willen zien, dat het engelsch Kabinet alleen vermeend heeft in de portugeesche zaken tusschenbeide te moeten komen, om de afzonderlijke interventie van Spanje en Frankrijk te beletten, wijl deze mogendheden alleen in de inzigten harer eigene staatkunde zouden gehandeld hebben, en om daardoor eene groote nederlaag van den engelschen invloed in dat gedeelte van het Schiereiland, alwaar Engeland altijd zulke gewigtige belangen heeft gehad, te voorkomen.

De *Daily-News* ziet in die beweegreden eenen stap, het engelsch gouvernement onwaardig en wil bewijzen dat de wezenlijke staatkunde van Engeland bestaan moet in het ondersteunen der constitutionele partij, zoo als het eertijds gedaan heeft, in plaats van zich naar de koningin en het hof te wenden, alleen omdat Frankrijk en Spanje zulks doen. — Wij gelooven, zegt de *Daily-News*, dat de vijandelijkheden der engelsche vloot tegen de constitutionelen en het verlof aan een spaansch leger gegeven, om Portugal binnen te rukken, de zijn, zeer nadeelig en weinig vervolg voor Engeland, voor onder een liberaal ministerie.

De *Standard* en de *Morning Herald* bestrijden insgelijks de interventie. De *Times* heeft zijn best weten te kennen, dat de gebeurtenissen de mogendheden verpligt hebben om tot dit uiterste over te gaan, doch hij beschouwt de interventie als een noodzakelijk kwaad. Hij hoopt dat eene [illegible] stige krachtsontwikkeling genoeg zal zijn, om de opstandelingen tot meer toegeeflijkheid, dan zij tot heden aan den dag gelegd hebben, te nopen.

IERLAND.

Zoo als wij in ons vorig nommer gemeld hebben, heeft het *repeal*-genootschap den 31 mei eene vergadering gehouden, om te beraadslagen over de houding, welke de *repealers* in de tegenwoordige omstandigheden behooren aan te nemen. John O'Connell, oudste zoon van den Bevrijder, woonde die vergadering bij, en werd uitgenoodigd, op den voorzittersstoel plaats te nemen. Hij scheen in diepe droefheid gedompeld te zijn.

Mogt hij al niet al de talenten van zijnen vader bezitten, aan hem wordt thans door de gestemdheid de ondersteuning gegeven, welke zij vroeger zijnen vader bood. Reeds bij den aanvang der zitting werd voorlezing gedaan van eenen brief van Mgr. O'Higgins, bisschop van Ardagh, die John O'Connell aanwijst als den gestichtsten opvolger zijns vaders, als hoofd der *repealers*. Dit voorstel werd goed opgenomen, even als een adres der stedelijke corporatie van Dublin, tot hetzelfde doel, en men kan zeggen dat John O'Connell nu reeds door een sterk en werkdadig gedeelte van het comité het hoofd der associatie geplaatst is. Bij heeft zijne komst ingehuldigd door eene reeks van voorstellen, welke van hem uitgingen en door de meeting aangenomen werden. Die voorstellen kunnen volgenderwijs zamengevat worden.

1° Er is voor Ierland geene redding dan in de herstelling van deszelfs nationaal Parlement en de engelsche staatslieden hebben nog niets aangewezen, noch voorgesteld, veel minder ten uitvoer gebragt, hetwelk eene wezenlijke of duurzame verbetering in den toestand van dit ongelukkig land kan aanbrengen.

2° Zonder stil te staan bij de talloze bewijzen van onwil, onopregtheid of onmagt, door die staatsmannen aan den dag gelegd, moet men de vruchteloosheid hunner pogingen toeschrijven aan de bestaanbaarheid, welke de wezenlijke vereeniging der beide landen met het welzijn van Ierland aanbiedt.

3° Ondergeschikte middelen, ofschoon uit zich zelven voortreffelijk, als de uitbreiding der stedelijke en parlementaire vrijheden, het herstel der grieven, welke op bijzondere standen drukken, de gelijkstelling der staatkundige en maatschappelijke regten en voorregten van minder belang, die alles, in één woord, kan slechts op eene niet merkbare wijze de zekere wegkwijning, waaraan Ierland sterft, verzachten, doch geenszins dezelve wegnemen. Die wegkwijning bestaat in de uitputting van deszelfs financiële hulpbronnen, in het *absenteismus* en nog andere oorzaken, welke het verval van den landbouw, de vernietiging der fabrijken en den ondergang van den handel ten gevolge hebben.

4° Overigens hangt het voornitzigt, om zich deze ondergeschikte middelen vruchtbaar te maken af van de toon, in het Lagerhuis door de Iersche Verkiezing van eene stijgende meerderheid, welke gezag genoeg inboezemt om een vijandig Hoogerhuis eenen zedelijken dwang op te leggen, en deze uitkomst is bijna eene onmogelijkheid.

5° Het ware eene verraderij jegens Ierland geduldig op zoodanige uitkomst te rekenen en haar eenigen invloed te geven op de beraadslagingen der *repealers*.

6° De wezenlijke belangen van het britsche Rijk zijn innig verbonden van den bloei van Ierland en deze hangt af van de herstelling van deszelfs nationale wetgeving.

7° Het is klaarblijkelijk dat de Voorzienigheid niet gewild heeft, dat de wettige bijdelen van het ondergeschikte kunnen verkregen worden dan ten nadeele van een naburig land. Deze waarheid begint in Engeland beseft te worden, in dier voege dat de eischen van Ierland op Engeland teregtwijzend en het zeker is, dat Ierland, in deszelfs aanstaand

[illegible] de Pairs [illegible] zeer ondermijnd gebouw van den [illegible] na zich zal slepen.

[illegible] dus vaststaat, dat, indien de Engelschen, [illegible] van hetzelfde rijk verbleed genoeg [illegible] dezen toestand niet te bemerken, alle goede [illegible] zich vereenigen, om het getrouw repeal- [illegible] te ondersteunen in den vreedzamen, [illegible] wettelijken en constitutionelen strijd, [illegible] onder den zegen des Allerhoogsten, eindigen [illegible] met aan Ierland deszelfs onafhankelijkheid en [illegible] terug te geven.

— Uit Dublin schrijft men dat een aanzienlijk [illegible] dier stad failliet is geraakt. Het passief bedraagt ongeveer vijf tonnen gouds.

— De stedelijke raad van Kilkenny heeft beslist dat zij den rouw voor zes weken zal aannemen, wegens het overlijden van O'Connell. De gansche bevolking zal dit voorbeeld volgen.

SPANJE.

MADRID 1 junij. De vertegenwoordiger van den [illegible] heden door de Koningin ontvangen [illegible]

[illegible] spreekt meer dan ooit van eene algemeene amnestie, welke, naar men zegt, eerstdaags [illegible] zal worden.

— Het gerucht heeft geloopen dat het gouvernement de tijding der komst van de spaansche [illegible] op Portugeesch grondgebied ontvangen heeft; [illegible] in de sterke plaats Valenza-Domino eene [illegible] bezetting achtergelaten hebben.

FRANKRIJK.

PARIJS 5 junij. Men verzekert dat de ministerraad beraadslaagd heeft over het aanbieden van [illegible] des maarschalks Bugeaud en beslist [illegible] niet aan te nemen. Men zou hem slechts een verlof van een jaar verleenen.

— In de beraadslaging welke gisteren in den [illegible] der afdeelingen van de Kamer heeft plaats gehad over het verleenen van magtiging tot vervolging tegen den heer Emile de Girardin voor de Kamer der Pairs, heeft het kabinet bij monde van de heeren Guizot en Cunin-Gridaine zich voor de magtiging verklaard. Deze laatste zou, volgens het *Journal des Débats*, gezegd hebben: „dat de [illegible] verkoop van beloften tot het pairschap [illegible] niet aan het kabinet van dien aard was voorgekomen, om gevolg te kunnen hebben; doch dat [illegible] de discussie uitgelokt is, de waarheid [illegible] dag moest komen.

[illegible] oppositie heeft over het algemeen zich verzet [illegible] magtiging om een der leden van de Kamer [illegible] gedepureerden aan de regtsmagt van de Kamer [illegible] over te leveren.

[illegible] Emile de Girardin heeft verklaard dat [illegible] zijne bedoeling kan geweest zijn om [illegible] der Pairs te beleedigen. Overigens voegde [illegible] nog niets bij hetgeen hij in *la Presse* [illegible] heeft [illegible] van [illegible] Ik heb, zoo sprak hij, gezegd wat ik zeggen [illegible] wat ik zeggen wilde heb ik gezegd. [illegible] heb ik gezegd? Heb ik gezegd dat eenige [illegible] regt om in het paleis van Luxemburg [illegible] gekocht hebben? Neen, ik heb dit [illegible] „Ik heb gezegd dat beloften tot het [illegible] verkocht waren. Het gouvernement kan [illegible] loochenen, even als het geloochend heeft dat [illegible] van referendaris bij de Rekenkamer [illegible] waren, even als het geloochend heeft, dat [illegible] van een derde tooneel verleend is [illegible] van een [illegible] daarvan 100,000 [illegible] heeft; het kan alles loochenen; maar [illegible] en het land zullen beslissen tusschen [illegible] van ministers die er belang bij hebben [illegible] en het woord eens gedeputeerden, [illegible] het beweren geen belang heeft.

BELGIE.

[illegible] hebben in Belgie de verkiezingen voor [illegible] en de kamer der Representanten plaats [illegible] ons heden ochtend bekend gewordene [illegible] zijn die van Antwerpen en Gend. In [illegible] stad heeft de behoudende partij, en de [illegible] radikalismus gezegevierd.

[illegible] landbouwers hebben dit jaar een ver- [illegible] op de grasplanten ontdekt, hetwelk, [illegible] zeggen, volgens oude overleveringen, [illegible] eens in eeuw wordt waargenomen en wel [illegible] grooten overvloed.

[illegible] onderscheidene personen hebben laatst [illegible] op een aantal akkers in de omstreken [illegible] kunnen zien, dat de stengel [illegible] dan in andere jaren, zich op zekere [illegible] opgaande takken welke [illegible] goed gevormde aar dragen. Een landbouwer verzekerde eene plant gevonden te hebben, welke vier takken met aren droeg. Hij zal dezelve tot rijpheid laten komen om ze als zaadkoren te gebruiken.

THIELT, 3 junij. De bloei van de rogge is bijna onder een allergunstigst weder voleindigd. Alle andere voortbrengselen van den grond, als de tarwe, het vlas, de aardappelen, het koolzaad, de boonen enz. [illegible] bij menschen geheugen heeft men zulke schoone akkers niet gezien als dit jaar. De klaver alleen laat te wenschen over.

NEDERLAND.

'S HERTOGENBOSCH, 9 Junij.

Men schrijft ons uit Heusden:

In den avond van den 7 junij is aan den heer C. van Dongen, verkozen lid in de Prov. Staten van Noord-Braband eene serenade gegeven.

DUNGEN 8 junij. Heden is hier opgemerkt, dat gepasseerden nacht de vorst schade heeft toegebragt aan een gedeelte van het vruchtgewas, namentlijk, aan het aardappelen loof, aan boonen en boekweit. Het heeft zich het meest geopenbaard op de hooge en [illegible] gronden.

— Van eene andere en goede zijde wordt ons tevens gemeld dat de regen eenen zeer weldadigen invloed op de gevolgen der nachtvorsten gehad heeft en dat er alle grond bestaat van te verzekeren, dat noch de boekweit, noch de aardappelen iets zullen geleden hebben. Daar de wind heden het noorden verlaten heeft, zal de zoele zuiderwind ongetwijfeld alle verdere sporen daarvan wegnemen.

— Donderdag laatstleden is in eene der zalen van de Willemskazerne te Arnhem de tweede algemeene vergadering der Geldersche Maatschappij van Landbouw en de tweede bijeenkomst van het landhuishoudkundig Congres aangevangen, de eerste onder het voorzitterschap van den heer E. W. van Dam van Isselt, de tweede onder dat van jonkh. m. W. L. F. C. ridder van Rappard. De Geldersche Maatschappij van Landbouw ging vrijdag namiddag ten drie ure tot de keuring over van het in grooten getale ten toon gestelde vee, en reikte een aantal prijzen, belooningen en getuigschriften uit. De voorzitter sloot vervolgens de vergadering met eene toepasselijke rede, nadat bepaald was de derde algemeene vergadering te Tiel te houden, onder het voorzitterschap van den heer [illegible] W. A. van Lith de Jeude. Het Landhuishoudkundig Congres zette vrijdag en zaturdag zijne werkzaamheden voort, onderanderen werd bepaald het derde Congres in de eerste helft der maand junij des volgenden jaars te Groningen te houden, terwijl de heer mr. B. Wichers als dan het voorzitterschap zal waarnemen.

'S HAGE, 6 junij. De Kamerheer-Ceremoniemeester heeft bekend gemaakt, dat Z. M. de Koning op aanstaanden woensdag den 9 dezer, in het paleis te Amsterdam audientie zal verleenen, des morgens ten 9 ure aan de militaire en ten 10 ure aan de civiele autoriteiten, als mede aan commissien, terwijl op donderdag den 10den de bedienaren van de godsdienst door Zijne Majesteit ten 10 ure zullen worden ontvangen; zullende men zich schriftelijk aan den heer adjudant van dienst dienen te wenden tot het bekomen van bijzondere audientie.

— Men verzekert dat Z. M. de Koning en Z. K. H. prins Hendrik morgen, vóór of met den spoortrein van 12 ure 45 min. uit deze residentie naar Amsterdam zullen vertrekken.

— Z. M. de Koning, benevens Z. K. H. prins Hendrik met gevolg, zijn gisteren middag ten drie ure te Amsterdam aangekomen.

TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

Zitting van 7 Juny.

In deze zitting zijn ingekomen, vier koninklijke boodschappen, ten geleide van de navolgende wetsontwerpen met de daarbij behoorende memorien van toelichting, als:

van een wets-ontwerp tot intrekking van den accijns op het gemaal van de rogge, en tot vaststelling van de middelen tot dekking van het daardoor ontstaande verlies in 's Rijks schatkist.

Bij dit wetsontwerp wordt de accijns op het gemaal van de rogge afgeschaft, en daarentegen de rijks opcenten op de hoofdsom van den accijns op het binnenlandsch en het buitenlandsch gedistilleerd verhoogd [illegible] opcenten [illegible] bij de hoofdsom van het [illegible] over het dienstjaar ingegaan den 1 mei 1847, met twintig opcenten. Worden echter vrijgesteld de belastingschuldigen, wier aanslagen op de kohieren in hoofdsom minder beloopen dan

40.00	in gemeenten van	48,000 zielen en daarboven
36.00 »	»	36,000 tot 48,000 zielen.
27.00 »	»	24,000 » 36,000 »
22.50 »	»	17,000 » 24,000 »
21.00 »	»	12,000 » 17,000 »
19.50 »	»	8,000 » 12,000 »
18.00 »	»	5,000 » 8,000 »
16.50 »	»	3,000 » 5,000 »
15.00 »	»	beneden de 3,000 »

In deze vrijstelling worden echter niet begrepen de schatpligtigen, welke alleen voor de 5de en 6de grondslagen der belasting, of voor een van beide zijn aangeslagen.

De bovenstaande wet komt met den 1 julij e.k. in werking.

Van een ontwerp tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Lands-drukkerij over 1848 en 1849, en tot aanwijzing der middelen om die te dekken.

van een ontwerp tot vereffening van uitgaven op en opheffing van het bijzonder fonds voor proceskosten, voortspruitende uit de opbrengst der boeten enz., krachtens de wetten op de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen verbeurd, en

van eenige wets-ontwerpen betrekkelijk de uitoefening van het stem- en kiesregt.

Door de commissie voor de verzoekschriften is op eenige aan de Kamer ingezonden adressen verslag uitgebragt, en de Kamer heeft zich achtereenvolgende met de door de commissie genomen conclusien vereenigd.

LATERE BERIGTEN.

Het consistorie, hetwelk in de eerste dagen van junij te Rome moest plaats hebben, is tot den 14 dierzelfde maand uitgesteld.

Een brief uit China, door eenen franschen zendeling geschreven, meldt dat een aantal scheepsbevelhebbers der fransche, engelsche en amerikaansche Marine bij den keizer van Japan zijn toegelaten geworden, en dat zij van dien vorst de toegang tot de havens zijner Staten voor den europeeschen en amerikaanschen handel gevraagd hebben.

Ondanks de nieuwe houding welke het grieksch gouvernement aangenomen heeft, schijnt het geschil nog niet spoedig bijgelegd te zullen zijn. De Porte houdt zich onwrikbaar aan haren eisch dat de heer Mussurus zijnen post zal blijven bekleeden, na de *excuses* van de heer Coletti ontvangen te hebben.

Espartero, Vorst des Vredes, heeft bij decreet der koningin van 2 junij verlof gekregen om in Spanje terug te keeren met al zijne tijtels en waardigheden. Er is eene commissie benoemd om de zaak der hem verschuldigde schadeloosstellingen te regelen.

Ingezonden Stukken.

Heusden, junij 1847.

In de redenering over het niet inkiezen van den heer Gerlach als lid van de Provinciale Staten van Noord-Braband, geplaatst in uw dagblad van 5 junij n°. 66, wordt gezegd: „Niemand had durven denken, dat zekere geest de bovenhand zou verkregen hebben." Teneinde men geen verkeerd denkbeeld over den geest van Heusdens ingezetenen zoude opvatten, volgt hier eene naauwkeurige opgave, hoedanig de regering van Heusden, die de benoeming van een lid in de Prov. Staten gedaan heeft, is zamengesteld en hoedanig die stemmen uitgebragt zijn. De regering bestaat uit negen leden, waarvan vijf protestantsch en vier roomsch-catholijk zijn. Bij de stemming zijn zes stemmen op den heer C. van Dongen, burgemeester te Heusden en drie op den heer J. Vreede kantonregter aldaar uitgebragt. De heer F. A. Gerlach Jr. verkreeg niet eene stem. Hieruit kan men afleiden dat bij al de leden van de regering van Heusden, niet een uitgezonderd, een geest heerschte die gezind was den heer Gerlach niet te herkiezen.

De onpartijdigheid gebiedt ons dezen brief te plaatsen. Wij verklaren echter, dat toen wij van zekeren geest spraken, geene gedachte van godsdienstgeest bij ons opkwam.

De Redactie.

HULDE
AAN
DE NAGEDACHTENIS
VAN
DANIEL O'CONNELL.

Ik acht den braven hoog, die al zijn kracht besteedt
Tot welzijn van het volk, — die van geen wanklen weet,
Wiens welbespraakte mond de stoutste taal durft spreken,
Die warme vrijheidsmin bij allen aan wil kweeken;
Die voor zijn naaste leeft, — de dwinglandij verbant;
Voor wien de hoogmoed schrikt van 't dwingziek Engeland.
Die wrok en nijd trotseert, die groot werd in gevaren,
Der Kerk getrouw, het regt bepleit van hare altaren;
Die de inspraak van zijn hart geregeld door 't verstand,
Doet gelden tot Gods eer en die van 't vaderland.
Daarom zij O'Connell uit onvermoeibre longen
Een dank — een Zegelied met geestdrift toegezongen.

Eens was het Iersche volk (gelukkig was die tijd!)
Een eigenmagtig volk van dwinglandij bevrijd;
't Moest naar geen ijzren wet van vreemdelingen luistren;
Het boog niet onder 't juk, het sleepte niet de kluistren
Van 't roofziek Albion; — maar toen 't vervloekt gedrocht,
Geloofshaat, — ook den Ier in zijne stulp bezocht,
Toen moest het billijk regt voor dwinglands wilkeur vlugten,
En onder walren gaf hen slechts de nacht zuchten.
De grijze godsdienst werd gestremd, aan band gelegd,
De toegang tot zijn kerk werd d'armen Ier ontzegd;
In de oude tempels hoort men Hendrik's leer verkonden. —
Wie maalt de gruwelen door Ierland ondervonden?
Wat deed het volk? Het bad met een godsdienstig hart
Om redding, hulp en troost in de algemeene smart.
Toen zond God O'Connell; — deez durft zijn stem verheffen
Tot redding van zijn land; hij wil het monster treffen,
En wonden 't in het hart; hij wil dat rede en pligt
Doordringen ieders ziel; — het mom is afgeligt!
Hoort hoe hij pleit voor 't regt dat rust op vaste gronden;
Hoort zijnen gulden mond de schoonste leer verkonden;
Een leer die nimmer faalt, die in het harte leeft
Van hem, die rede en deugd zijn hulde en offer geeft;
Die eenmaal meer en meer zal in de zielen dringen,
Het hart veroveren van alle stervelingen.
Hoe krachtig is zijn taal! 't is alles sterkte en magt;
Demosthenes sprak nooit met grooter redekracht;
Geen Cicero heeft ooit zoo sterk, zoo fier gesproken,
Noch op zijn vijand zich met zoo veel klem gewroken.
Beef tergend Luipaard! beef voor zulk een edlen moed;
Hij tast u aan in 't hart, waarin de dweepzucht woedt;
Hij fnuikt uw dwazen trots, die allen wil verneeren,
Om over godsdienst, pligt en deugd te triomferen. —
Wat zeg ik? Beef niet, juich! de nooit verbidbre dood
Riep hem van hier terug, in 's aardrijks donkren schoot.
Hij is niet meer, wiens blik ge uw trots zaagt tegengrimmen
Gij ziet niet meer met spijt hem 't spreekgestoelt beklimmen;
Het eerste, braafste hart wat ooit voor Ierland sloeg,
Rust ver van u, rust daar, waarheen 't geloof het joeg.
Gesloten is de mond, die Engeland deed verstommen;
Zijn donder zal in 't oor der [illegible] niet meer brommen;
Zijn redenaarstalent benaauwt niet meer uw hart;
Helaas! hij is niet meer tot aller braven smart.

Maar! O'Connell! uw geest blijft over Ierland zweven,
Gij blijft in zegening in aller harten leven!
Bedenk het Engeland, dat de echo van zijn taal,
Nog jaren laug weergalmt in uw vergaderzaal. —
Het zaad door hem gestrooid, zal kiemen, het zal groeijen,
En de Iersche vrijheidsboom zal, trots uw hakbijl, bloeijen.
O Denk er aan, en zwicht voor waarheid en voor regt!
Zie hoe het Iersche hart zich vast en vaster hecht
Aan godsdienst en aan deugd; zij zullen zegevieren,
En 't volk ontwringen aan den scherpen klaauw der gieren.
Eerlang is Ierland vrij, en zal uw eigen volk
Zich scharen om de vaan van hun getrouwen tolk. —
Blijf tegen eigen hals dan vrij uw slagzwaard scherpen,
Eens toch zal Ierland u den dolk in 't harte werpen;
Ja wis eens zegeviert de deugd en burgermoed,
Verbreekt de kluisters van het tergend roofgebroed:
De zwarte duisternis moog 't licht een wijl verdrijven,
Eens breekt het helder door om heerschende te blijven.

Strooit Ieren bloemen op het graf van uwen held,
Wiens [illegible] uw leed en deugd der wereld heeft vermeld;
Sticht [illegible] een eerezuil, hij is uw roem en hope
Hij leeft in zegening bij 't Katholiek Europe. —
Schoon Neerlands volk den nek niet kromt in 't Iersche juk,
Toch [illegible] het ook zijn leed en voelt het uwen druk.
Ook wij, wij zagen vaak onz' heilge regten hoonen;
En mogt zich soms de schaduw eens O'Connells vertoonen,
Zijn stem was ijdele klank in 's lands vergaderzaal,
't In slaap gewiegde volk blijft sluimren bij die taal;
Het blijft gedwee het juk der groote heeren dragen!
Doch eens zal ook voor ons de stond des redding dagen
Gewis hij is niet ver, de zegenrijke tijd
Dat ieder Katholiek van 't dwangjuk zich bevrijdt.
Gij moogt op d'eedlen geest van O'Connell vertrouwen,
Wij blijven op den eed van onzen Koning bouwen!
Draagt u [illegible] op O'Connell, [illegible]
Wij juichen in een' gunst, 'slands eer en glorie roon.

Advertentien.

*** Heden overleed tot onze innige droefheid onze dierbare oudste DOGTER, *JOHANNA WILHELMINA DOROTHEA*, in den jeugdigen leeftijd van bijna 16 jaren. Een ieder die haar beminnelijk karakter kende, zal beseffen wat wij in haar als ouders verliezen.

Eenige Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.
's Bosch, 6 *Junij* 1847.

W. J. HEEREN, Hzn.
H. C. HEEREN,
Geb. VAN DEN BERGH.

DOOR VERPLAATSING
uit de Hand te Koop —
EENE IN DEN JARE 1846
NIEUW GEBOUWDE
HUIZINGE
met daarbij gelegen
[illegible]
groot 14 Roeden, te *Beers*, in de Kom van het Dorp aan den Provincialen Grindweg.
Nadere informatie te bekomen bij den eigenaar, den Notaris S. P. A. DE BRUIN, te *Grave*, Brieven *franco*.

*** Door vertrek naar elders, is de plaats van
DIRECTEUR
bij de Harmonie te *Oss*,
vacant zijnde, worden, op billijke voorwaarden diegenen uitgenoodigd, welke daartoe de vereischten bezitten.

Inclinerenden adresseren zich per *franco* Brief of in Persoon bij het Bestuur.

*** *G. VAN DER HEYDEN*, Notaris te *Ravenstein*, zal op onderstaande dagen
VERKOOPEN:
HET HOOIGRAS
der navolgende
UITERWAARDEN, als:

Den 15 Juny, 's morgens om 9 ure, ten huize van P. ADRIAANS te Demen.

70 Bunders op de UITERWAARDEN onder *Dieden*, *Demen* en *Neerlangel*.

Den 15 Juny, 's namiddags om 2 ure, in het Veerhuis te Ravenstein.

45 Loten op de MIDDELWAARD en RITSEN, bij *Ravenstein*, van de Heeren *C. LODEESEN* en Doctor *VAN ROOSMALEN*.

Den 16 Juny, 's morgens om 9 ure, op de Staay te Neerloon.

150 Loten onder *Neerloon*, op verschillende Kampen, van de Heeren *LODEESEN*, Doctor *VAN DEN BERGH* en anderen.

Den 16 Juny, 's namiddags om 3 ure, ten huize van de Wed. K. VAN DYK *te* Overlangel.

De MIDDELWAARD en LIER te *Overlangel*, der Erven van den Hoogwaardigen Heer *BORRET*.

Den 17 Juny, 's morgens om 9 ure, ten huize van den Secretaris TAABE *te* Megen.

75 Bunders op MAASAKKER, als: HOOGENKAMP, RIJSAKKERS, GROOTE RUL, WIJNACCLINS, HEERENKAMP, ZAAIWAARD en KLEINE RUL.

Den 22 Juny, 's morgens om 9 ure, ten huize van H. GELDENS te Macharen.

10 Bunders het MACHARENSWAARDJE, van den HoogWelGeboren Heer Ridder *DE MAURISSENS* en den Heer *G. A. VAN DER HEYDE*, en

30 Bunders onder *Maasbommel*, als: de PAS[illegible] van den WelEdelen Heer *VAN EANSC*[illegible] en de GALLANDSCHE WAARD van den [illegible] *J. SENGERS* en de ERVE van den Heer *VAN DUGTEREN*.

Den 22 Juny, 's namiddags om 2 u[illegible] *bij den Secretaris* TAABE *te* Megen.

Circa 45 Bunders in den HAM te *Megen*.

Den 24 Juny, 's morgens om 9 [illegible] *in het Witkruis te* Megen.

90 Bunders in evengemelden HAM, van verschillende Eigenaren.

*** De ondergeteekende brengt bij deze ter kennisse van het reizend publiek, dat door h[illegible]
wederom is geopend, het
oude gerenommeerd LOGEMENT
DE ZWAAN
genaamd, vroeger bewoond door den [illegible] *J. DE VOCHT*; hij beveelt zich in iede[illegible] gunst en recommandatie, welke hij zich door eene prompte en civiele bediening zal tracht[illegible] waardig te maken.

L. J. VAN OPPREN, Jan.

Helmond, den 8 Junij 1847.

*** Door de Gebrs. *DE KANTER*, K. Boe[illegible] handelaars en Uitgevers der CHR. BIBLIOTHEEK, te *Tilburg*, is dezer dagen verzon[illegible] den, de PROSPECTUS van een TIJDSCHRI[illegible]
voor Opvoeding en Onderwi[illegible]
in Katholieken Geest. De Inte[illegible]
koning geopend, bij deze [illegible] te geschiede[illegible] alle Postdirecteuren en solide Boekhandelaa[illegible] en staat open tot *primo July* 1847.

Graanmarkt
van 'S HERTOGENBOSCH
Maandag en Dingsdag 7 en 8 Junij.

ROGGE *f* 12.85 *f* 13.25 a *f* 13.65.
BOEKWEIT *f* 10.50 a *f* 11.00 *f* 11.50.
HAVER *f* 4.65 *f* 5.25 *f* 5.85.

AMSTERDAM, 7 Juny.

Nieuwe roode Tarwe iets hooger, nieuwe Pools dito lager gegeven, met goeden handel aan cons.; 127 p. Koningsb. *f* 4[illegible] 130 p. o. b. Pools. f 535; 126 p. roodb. dito f 485. In con[illegible] 128, 129 p. b. Pools f 525, 535; 128 p. dito f 580; 1[illegible] 125 p. Vriesl. Smet f 375, 395, 128 p. r. Koningsb. f 470.
Rogge tot vorige prijzen met goeden handel aan consumptie; [illegible] p. Wittinne f 351; 118 p. Pruis. f 355; 116 p. mindere [illegible] f 344; 122 p. Turksche f 350; 121 p. Pruis. f 382; 116 [illegible] Zweedsche f 330. In cons. 118 p. Petersb. f 364; 120 [illegible] Odessa f 380.
Garst prijshoudend; 105 p. Friesche Winter f 285.

Beurs van Amsterdam.
Maandag 7 Mei ten 4 ure.

W. S. 2½ pCt. 57⅞, [illegible]. Dito 3 [illegible] 70 [illegible]. Dito [illegible] tific. 4 pCt. 89⅞. Am. Synd. 3½ pCt. 87½. Handelm. 174[illegible] Ardoine 510 p. 17[illegible]. Dito Coupons 14[illegible]. Sp[illegible] Binnenl. 3 pCt. 28[illegible]. Portug. 4 pCt. 32½, 38[illegible]. [illegible] Russen 106. Dito 4 pCt. 88[illegible]. Do. Stieglitz en Co. 83[illegible]. [illegible] tallick 108½.

OPGAVEN van de HOOGTE der Rivieren DE MAAS te Grave en v[illegible] de DIEZE te 's Bosch, waargenomen des morgens ten 8 ure.

DATUMS	MAAS TE GRAVE: BOVEN AP.		GEWASSEN.	GEVALLEN.	DIEZE TE 'S BOSCH: BOVEN O.		ONDER O.		GEWASSEN.	GEVALLEN.
Junij	ell.	dm.	dm.	dm.	ellen	dm.	ellen	dm.	dm.	dm.
7	5	59	»	1	»	»	»	»	»	[illegible]
8	5	56	»	3	»	»	0	84	»	[illegible]
9	»	»	»	»	»	»	0	85	1	[illegible]

De O. te 's Bosch is 4 el 11 duim boven AP.

Hoogte van den Rijn te Keulen, 5 Junij [illegible] voet 8 duim.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROOY te 's Bosch.